

СССР УЗБЕКИСТОН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН
ЧИКА БОШЛАГАН

10 август 1971 йил, сешанба • № 182 (15.052) • Баҳоси 2 тийин.

МАШИНАЛАР МАВСУМГА ТАХТ БЎЛСИН!

Республикамиз пахтазорларида иккунд мезҳнат таромаси лнгр-
лпти. Мирншор ҳақонлар, дала гвардиячилари — мезханнзатор-
лар 1971 йилда ҳар қачонгидан кўп пахта етиштириш учун кураш-
лпти. Давлат ёрдами, ер сув, техника, ўнгт, ички резервлар ҳар
гектар ердан мумкин қадар кўпроқ, юқори сорт, давлат стандарти-
га мос келадиган, тайнархн арзон «оқ олтин» тайёрлашга сафарбар
этиллпти. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбеки-
стон ССР Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхоз-
лари ва тайёрлов пунктларини пахта йнгим-терими ҳамда уни тай-
ёрлашга ҳозирлаш тўғрисида»ги қарори бу борада кишлоқ хўжалик
ходимлари учун мўҳим кўлланмдир.

Бу йилги мавсум термини комплекс механизациялаш шнори ос-
тида ўтади. Механизаторларимиз машиналарда 2 миллион тонна
пахта тердиллар. Ҳозир ҳамма жойда бу мўҳим ишга тайёргарлик
аж илдирилмоқда. Ташлабснор Тошнент ва Сирдарё областларида
терим машиналари, кўсак узнш, чувиш агрегатлари, барча мезха-
низмларни ремонт қилиш тезкорлик билан олиб бормаллпти. Ҳосил-
нинг ҳаммасини техника воситалари ёрдамида териб олишга аҳд
қилган Пахтакор, Дўстлик районларида, Сирдарё районидаги «Ма-
ли» тажриба намуна хўжалигида, Зодарёдаги «Гулбо» совхозда,
Янгйариқ райондаги «Мосча» колхозда ва бошна кўллаб илгөр
хўжаликларда терим техникаси мавсумга шайлаб қўйилди, механик-
ҳайдовчилар тайёрлаш, уларни комплекшлаб, группаларга бўлиш
ниҳосига етказилмоқда.

Лекин республикамизнинг ҳамма жойида ҳам машина теримига
тайёргарлик қизитиб юборилган деб бўлмайдн. Қорақалпоғистон
Автоном республикасида техника ремонтн чўзиб юборилмоқда. Ке-
гайли райондаги Энгельс номли, «Халқобод» совхозларида ҳали те-
рим машиналарининг учдан бир қисми ремонтдан чиқарилган эмас.
Чимбой райондаги «Октябрь 40 йилги» пахтачилиқ совхозига
кўрак чувиш, кўсак узнш, тўнлнган пахтани териб оладиган мезха-
низмларга қўл урилмаган.

Мусобадаш Токинистон, Турманистон ва Озарбайжон пахта-
корлари ўзаро текшириш бригадалари Саросиё, Каттаўрғон, Ле-
нинбод, Наманган районларида машина теримига тайёргарлик кўри-
ш соҳасида жиддий мамчиликларга йўл қўйлаётганини ачинаш
билан қайд қилган эдилар. Афсуски, бу районларнинг партия ва со-
вет ташкилотлари, кишлоқ хўжалик органлари рўҳбарлари, «Усель-
хозтехника» район бирлашмаларининг ходимлари ҳақоний танқид-
дан тегишли ҳулоса чиқариб олганлари йўқ, техникани тайёрлаш-
да ҳамон сустхилиш давом элпти. Йирик ва серҳосиллик пайкал-
ларни машина теримига ақратиш, мезханнзатор кадрлар сафини ке-
нгайтириш ва мустаҳкамлаш, уларнинг малакасини ошириш чора-
лари кўрилмайлпти, партия ташкилотлари мезханнзаторлар тайёрлаш
иурсларининг фаолияти устидан етарли назорат олиб бормаллпти.

Пахта йнгим-теримини муваффақиятли лқунлаш кўп икхатдан
машиналар иш унқинини ошириш, уларнинг қуваватидан фойдала-
ниш нозифицентини яхшилашга боғлиқ. Шундай бўлгач, ремонт-
дан чиқарилган машина ва мезханнзмлар синовдан ўтказилиши,
максус коммисиялар томонидан қабул қилиниши керак, токи терим
қизилган пайтда панд бериб қўямасин. Бироқ Ҳоразм ва Фарғона об-
ластларининг айрим хўжаликларда бундай қилинмайлпти, ремонт-
дан чиқарилган техника воситаларининг нуқсонини аниқлаш, да-
ҳол бартараф этишга иккинчи даражали иш деб қараллпти. Маши-
наларни икки сменда ишлатишга етарли кадрлар тайёрлаш нечи-
тириллпти.

Машина — теримда ҳал қилувчи куч. Лекин мезҳнат унқимдорли-
гини ошириш, сурьатни тезлатишда трактор принциплари, пахта юн-
лагич мезханнзмлар, механик подбортчиқлар, кўсак узнш ва чу-
виш агрегатларининг роли ҳам бундан кам эмас. Ҳамма маридадаги
техника воситалари бир-бирига боғланган ҳолда тинимсиз ишлагач-
дагина теримда яхши нурсаткичга эришилди. Партия ташкилотлари
буни тўла ҳисоба олишлари, техникани иложи борича тезроқ си-
фатли ремонтдан чиқаришга бошчилиқ қилишлари лозим.

Чеканга мезбрга етказилди. Бу, машина теримига ҳал қилувчи
аҳамиятга эга. Эндиги мўҳим вазифалардан бири — дефолацияли
вақтида ўтказилди. Зарур химикатлар айни шу кунларда ташиб
олиниши, максус жойларда санланиши, барги тўктирилмадиган учас-
талар ақратилиши, икронн кадрлар шароит билан тўла таншти-
рилиши керак. Дори сепишда сифатга алоҳида эътибор қилиниши
зарур.

«Усельхозтехника» республика бирлашмаси ва унинг жойларда-
ги органлари ўз фаолиятини ҳар қачонгидан кучайтириш, устахо-
налардаги машиналар ва агрегатлар ремонтини тез фурсатда тугал-
лаш, хўжалиқлар ахтигини учун зарур бўлган ахтир қисмларни
тўхтовсиз етказиб бериш чораларини кўриши лозим. Шунн унут-
маслик керакин, терим техникасининг партия ва хукумат қарорига
белгиланган вақтда шай қолга келтирилиши шу ташкилотларнинг
нечоғли тадбиркорлигига боғлиқдир.

Ҳамма хўжаликларда машина теримига тайёргарлигини кучайти-
риш керак. Бунинг учун устахоналар иши икки сменга кўчирили-
ш, бошна ишлар билан банд бўлган ремонтчи усталар, слесарлар,
тонарлар, механиклар автогазтор париларига қайтарилиши зарур.
Партия ташкилотлари ремонтчилар орасида социалистик мусоба-
да кенг йўлга қўйишлари, ремонт ишларининг боришини кўздан
кечирнш учун ҳамма жойда ўзаро текшириш ўтказилишини таъ-
минлашлари лозим.

ЎЗБЕКИСТОН БЎЙЛАБ САЁҲАТ

Ливан парламенти депутати Ра-
шид Караме бошчилигидаги Ли-
ван — Совет дўстлиги жамия-
тининг делегацияси Ўзбекистон
ҳаёти билан танишиб чиқмоқда.
Делегация составида парламент
депутатларидан Камол Жумблат,
Раймон Эдде, Ливан — Совет
дўстлиги жамиятининг президенти
Ҳоснн Хусайний, шунингдек жа-
миятининг бош секретари Спиро
Фахурилар бор. Делегацияга Ли-
ван Республикасининг Совет Итти-

фондаги элчиси Наим Амиуни
ҳамроҳлиқ қилмоқда.
Ливанлик мезмонлар Тошкент-
нинг диққатга сазовор жойларини,
ундаги янги қурилишларни кўздан
кечирдилар. Ўзбекистон ССР халқ
депутатлари, Камол Жумблат,
Раймон Эдде, Ливан — Совет
дўстлиги жамиятининг президенти
Ҳоснн Хусайний, шунингдек жа-
миятининг бош секретари Спиро
Фахурилар бор. Делегацияга Ли-
ван Республикасининг Совет Итти-

МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

★ АВГУСТ — ҲОСИЛГА
ҲОСИЛ ҚУШИШ ОИИ
ЭКАНИНИ УНУТМАНГ,
ҒУЗА ПАРВАРИШИНИ
КУЧАЙТИРИНГ.

★ УНИВЕРСАЛЛАРГА ТУСИҚ-
ЛАР ЎРНАТИБ ИККИ ТОМОНЛА-
МА КУЛЬТИВАЦИЯ ЎТКАЗИШНИ
ДАВОМ ЭТТИРИНГ.

★ ҒУЗАЛАРНИ МАШИНА
ТЕРИМИГА МОСЛАБ ЎСТИ-
РИНГ, БИРОРТА МАШИНА-
НИНГ ПАЙКАЛДАН ЧИҚИБ
КЕТИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙМАНГ.

★ 20 АВГУСТГАЧА ПАХТАСИ
МАШИНАЛАРДА ТЕРИЛАДИГАН
ПАЙКАЛЛАРНИ ТЕКШИРИВ ЧИ-
ҚИНГ, БЕГОНА ЎТЛАРНИ ЙЎҚО-
ТИНГ.

ШИРИН-ШАКАР МЕВАЛАР

НУКУС. («Совет Ўзбекистони» мух-
бири). Механизаторлар дастурхонини ноз-
неъматларга сероб қилиш учун кураша-
ётган Нукус райондаги «Коммунизм»
совхоз бобонлари мева топириш йил-
лик планини муддатидан анча илгари
бажардилар. Шаҳар аҳолисига 700 цент-
нер ўрнига 930 центнер ширин-шакар
мева тортиқ қилинди.

Богбонлар яна 1800 центнер мева
топириш учун курашмоқдалар.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ПАХТАЗОР ХАБАРЛАРИ

—БУ ЙИЛ «Ўзбекистон» агрегати бунке-
ридан 350 тонна пахта тўқаман. Рафиқам
Махфират Шакароев эса мезинада 200
тонна «оқ олтин» терди. Ойлави хирмо-
низи 550 тонна бўлади. Тўққизинчи беш
йилликнинг дастлабки босқичидаги мажбу-
риятимиз ана шундай!

Бу—Пайариқ райондаги Навоий номли
колхознинг дондор мезханнзатори Олти-
бий Шакаронинг юрак сўзларидир.

Вақдага вафо қилмоқ учун астойдил
курашётган Олтибий Шакароев ва Махфи-
рат Шакароев ғузаларни машинабоп қилиб
ўстириш билан бир қаторда ўз агрегатла-
рини ҳам мавсумга шай қилиб қўйишди.

С. МУСАЕВ.

ФАРҒОНА. Қува райондаги «Комму-
низм» колхоз мезханнзашлари 2 минг 400
гектар майдоннинг ҳар гектардан 40 цент-
нердан хирмон кўтаришга аҳд қилишган.
Шу мақсадда ғуза парвариш жадал сурь-
атлар билан олиб бормилмоқда. Чеканка
сиратли ўтказилаётир. Суғориш қатор ора-
ларини култивация қилиш бир-бирига боғ-
лаб олиб бормилмоқда. Натжидада ҳар тўл
ғузада 12-15 тедан тўқ кўсак пайда бўлди.
Кўсаклар янада кўпайди.

Р. МАДРАҲИМОВ.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР. Одамбой
Каримов Беруний райондаги Оржоникид-
зе номли колхознинг юқори ҳосиллиқ бри-
гадасига бошчилиқ қилади. Бригада азамат-
лари бу йил 38 гектар ерининг ҳар гектари-
дан 60 центнер ҳосил топириш учун ку-
рашмоқдалар. Шу кунларда юксак мажбу-
риятга яраша мезҳнат қилаётган аҳил ко-
лектив бешинчи комплекс парваришини ту-
галлаш арасидада турибди. Ғузани суғо-
риш, култивация ва чеканка қилиш маро-
мида ўтказилаётир.

Ю. БЕКМУРОДОВ.

КПСС XXIV С Ъ Е З Д И ҚАРОРЛАРИНИ АМ А Л Г А ОШИРАМИЗ

ЗАФАР САТРАЛАРИ ҚУРУВЧИЛАР РАПОРТИ

Ўзбекистон ССР Монтаж ва мах-
сус қурилиш ишлари министрли-
гига қарашли ташкилотларнинг
бинокорлари қурувчиларни иш
анъанавий байрақини меҳнат
зафарлари билан нишонладилар.
Қурилиш-монтаж ишлари етти
ойлик плани муддатидан санинч
кун илгари ошириб адо этилди.
Планга қўшимча тарзда 4,3 мил-
лион сумлин иш бажарилди. Меҳ-
нат унқимдорлиги ой сайин ортиб
бормоқда. Махсулот таннархини

арзонлаштириш бўйича белгилан-
ган топириқлар ҳам яхши адо
этилди. Социалистик мусобадада
«Фергана-сантахгазмонган», «Сре-
дастеплоломган» ва 93-маҳсус
трест коллентивлари пешқадамлик
қилмоқдалар.

Ж. ОДИЛОВ,
инженер.

МАЖБУРИЯТ БАЖАРИЛДИ

РОМИТАН. Леини номли колхоз аъзолари дағал хашак
тўлаш юзасидан олган соци-
алистик мажбуриятларини му-
ваффақиятли бажардилар. Улар
планда кўрсатилган 1152 тонна
ўрнига икки минг тонна пичан
тайёрладилар. Ҳозирги вақтда
дағал хашак тўлаш икки йил-
лик планини бажариш ва жамо-
ат чорвасининг ем-хашакка
бўлган ахтирнини тўла таъ-
минлаш учун курашни қизитиб
кўбодилар.

Қўшни хўжалиқларнинг қўши
Леини номли колхоздан ўрн-
олди. Ромитан районида план-
да белгиланган 16 минг тонна
ўрнига 22 минг тонна беда ва
ўт тайёрланди.

ПАХТА ОЧИЛДИ

Республиканинг жанубидаги
Сурхон водийсида янгиқча то-
лаи пахта очила бошлади. Бу
ерда пахта одатдагига қараган-
да ун кун аввал очилди.

Хўжалиқларда ҳосилни териб
олишга тайёргарлик бошланди.
Пахта тернш техникаси, авто-
транспорт ремонтн тугаллан-
моқда. Янги мавсумга пахта то-
залаш заводлари тайёр қилиб
қўйилмоқда.

«КОСМОС-433» УЧИРИЛДИ

1971 йил 9 августда Совет Итти-
фонда Ернинг навбатдаги сунъи
йўлдоши «Космос-433» учирил-
ди. Йўлдошга ўрнатилган илмий
аппаратлар 1962 йил 16 мартда
ТАСС эълон қилган программга
мувофиқ крсимн фазони тадқиқ
қилишни давом эттиришга мўл-
жалланган. (ТАСС).

ХУШХАБАРЛАР

МЕХНАТКАШЛАРГА СОВҒА

Ўрта Осиё Темир йўли бош-
қармасига қарашли 351- қу-
рилиш-монтаж поезди коллек-
тивн август ойини катта му-
ваффақият билан қоршилади.
Сирдарё области меҳнаткаш-
ларига янги совға топирилди.
Темир йўли станциясининг эски-
тор ва кўрмисиз биноси ўрни-
да қилинётган янги қурилиш
муддатидан 3 ой олдин битка-
зилиб, йўловчилар ихтиёрига
берилди.

Темир йўл станциясининг ян-
ги биноси жами 151 квадрат
метр бўлиб эскиндан бир не-
ча баравар катта. У асосан бе-
тон ва ойнадан қурилган. Йў-
ловчиларга маданий хизмат
қуратиш ишлари автоматлаш-
ган. Пассажирлар ва болали
оналарнинг дам олишлари учун
алоҳида хоналар бор.

МАҚТОВГА ЛОЙИҚ

Уқўғрон райондаги 38-ав-
тобазе коллективни йиллик
планини Совет ҳокимиятининг
54 йиллик байрами кунига
бажаришни мўлжаллаган. Улар
йилнинг етти ойлик пла-
нини ҳам ошириб адо этилди.
Режалангандан бир неча минг
тонна кўп оқ ташилди.

Автобазе коллективининг
йутугига Низоом Ақромхўжаев
ва Очил Қамовов снгари
шоферлар катта ҳисса қўш-
моқдалар. Улар ҳозир 1972 йил
ҳисобига оқ ташиллпти.

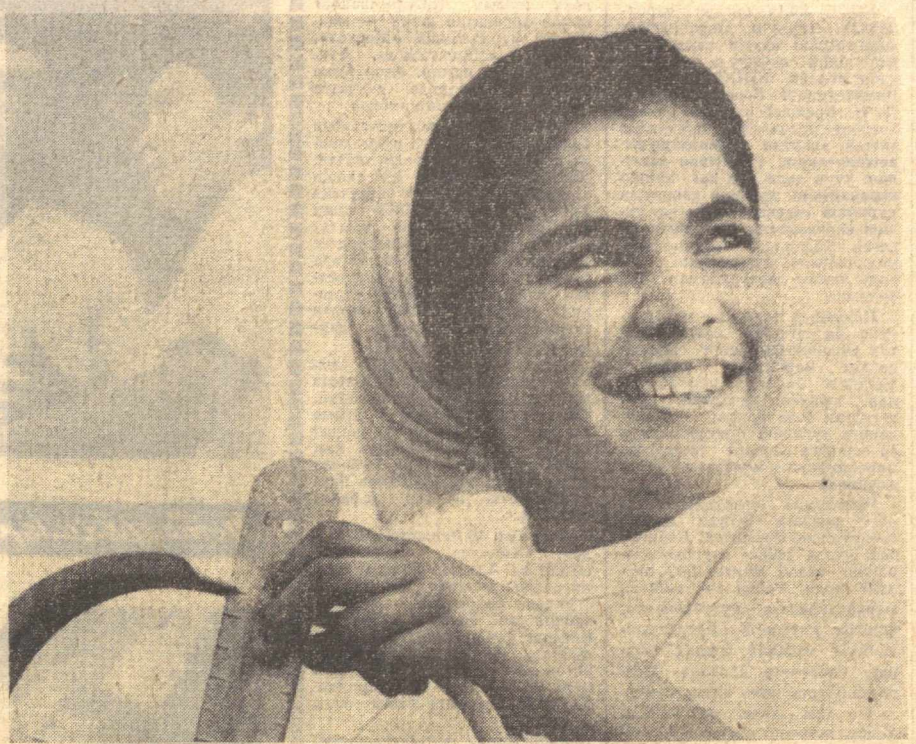
К. ТУРАЕВ.

БАЛИҚ МЎЛ

Қўнғирот райондаги «Қўн-
ғирот» балиқ заводи ишчилари
тўққизинчи беш йиллик пла-
ни тўрт йилда бажаришга сўз
берган эдилар. Аҳдига афсо-
дор коллектив ваздасининг уст-
идан чиқш учун астойдил ха-
ракет қилмоқда. 1971 йилнинг
ярим йиллик балиқ овллаш пла-
нини муддатидан олдин ўрин-
лаган коллектив етти ойлик
планини ҳам барвақт адо эди.
Моқир балиқчилардан Пирмон
Оллониязов, Ислам Қарибоев,
К. Нуриллаев қабилар балиқ
овлаш планини бажариб, доимо
ортиқ билан бажариб, бонқа-
парга ибрат бўлмоқда.

Р. АЙМУРАТОВ.

Шунингдек газетамизга хат
йўллаган уқўғронлик О. Ус-
монов, Бекбоғлиқ А. Мазму-
тов, андижонлик У. Давлатов-
лар ҳам ишчи коллективлари
эришган меҳнат ғалабалари ҳа-
қида ёзганлар.

Рисолат Тўраева Свердлов райондаги Охунбобоев номли колхознинг дондор снгир соғувчиларидан бири.
У ўзига биритилган 15 беш снгирдан 31 тонна сериймоқ сут соғиб олиб, йиллик планини ошириб бажар-
ди. Рисолатхон йил охирига қадар соғиб олинган сутнинг умумий миқдорини 50 тоннага етказмоқчи. Су-
ратда: Рисолат Тўраева. А. Усмонов фотоси. ҒАТАГ фотохроникаси.

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАРИ ИТТИФОҚИ БИЛАН ҲИНДИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЎРТАСИДА ТИНЧЛИК, ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК ТЎҒРИСИДА ШАРТНОМА

Ўз ўрталаридаги мавжуд самимий дўстлик
муносабатларини кенгайтиришни ва мустақ-
камлайверишни исбат, дўстлигини ва ҳамкор-
лигини янада ривожлантириш ҳар-иккала дав-
латнинг тўв миаллий манфаатларига, шунинг-
дек Осиёда ва бутун дунёда мустаҳкам тинч-
лик манфаатларига жавоб беради деб ҳисоб-
лаб.

Ялли тинчликни ва ҳавфсизликни мустақ-
камлашга қўмақлашшга ҳамда халқаро кес-
кинликни юмшатиш ва мустамлакачиллик қол-
диқларини батамом тугатиш йўлида тинмай
куч ва ғайрат сарфлашга маҳкам бел боғлаб,
турли сиёсий ва иқтисодий тузумдаги дав-
латлар ўртасида тинч-тотув янаш ва ҳамкор-
лик қилиш принципларига бўлган ўзларининг
қатъий ишончларини таъкидлаб.

Ҳозирги дунёда халқаро проблемалар жоғ-
ра қарариш воситаси билан эмас, балки фа-
қат ҳамкорлик қилиш йўли билан ҳал этили-
ши мумкинлигига амин бўлиб.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставини
мақсадларига ва принципларига амал
қилишга ўзларининг маҳкам бел боғлаган-
ликларини таъкидлаб.

Совет Социалистик Республикалари Иттифо-
қи билан Ҳиндистон Республикаси ушбу
Шартномани тузишга қарор қилдилар ва шу
мақсадда ўзларининг қўйидаги ваколатли ва-
киллари таъинладилар:

Совет Социалистик Республикалари Иттифо-
қи номидан — СССР ташқи ишлар — министри
А. А. Громико.

Ҳиндистон Республикаси номидан —Ҳинди-
стон ташқи ишлар — министри Сваран Сингх,
мазкур вакиллар лозим бўлган шаклда ва
тегишли тартибда деб топилган ўз ваколатли-
маларини тақдим этгач, қўйидагилар тўғриси-
да аҳдлашдилар.

I-МОДА

Аҳдлашувчи олий томонлар тантанали ра-
вишда шунн айтидиларки, ҳар иккала мамла-
кат ва уларнинг халқлари ўртасида мустаҳкам
тинчлик ва дўстлик давом атайақ. Ҳар бир
томон иккинчи томоннинг мустақиллигини,
суверенитетини ва территориял бутунлигини
ҳурматлайяқан, ҳамда иккинчи томоннинг ички
ишларига аралашидан бунин тийиб туравақ.
Аҳдлашувчи олий томонлар ўртасидаги мав-
жуд самимий дўстлик, ахши қўшнчилик ва
ҳар томонлама ҳамкорлик муносабатларини
юқорида эъланб ўтилган принциплар асосида,

шунингдек тенглик ва ўзаро манфаатдорлик
принциплари асосида ривожлантираверишни
ва мустаҳкамлайверишни давом эттиражақ-
лар.

II МОДА

Аҳдлашувчи олий томонлар ўз халқлари-
нинг мустаҳкам тинчлиги ва ҳавфсизлигини
таъминлашга ҳар томонлама қўмақлашиш и-
стагига амал қилиб Осиёда ва бутун дунёда
тинчликни сақлаш, мустаҳкамлаш, қўрқола-
ниш пойғасини тўхтатиш ва самарали халқаро
контроль остида ядро қўроқларини ҳам, қу-
роқ-прогрларнинг оддий турларини ҳам ўз ичи-
га олгани ҳолда ёшасига ва батамом
қўроқсизланишга эришиш учун куч ва ғайрат
сарфлашни давом эттиришга ўзларининг бел
боғлаганликларини билдирадилар.

III МОДА

Ирки ва динидан қатъий назар барча халқ-
ларнинг ва давлатларнинг тенглигидан иборат
юксак идеалга ўзларининг «одий эканликлари-
га амал қилиб аҳдлашувчи олий томонлар
ҳамма шаклдаги ва кўринишдаги мустамлака-
чилликни ва ирқчиликни қоралайдилар ҳамда
мустамлакачиллик ва ирқчиликни ўзла-вснла
ва батамом тугатишга ўзларининг қатъий би-
лавл иттифоганликларини яна бир марта таъ-
кидлаб ўтадилар.

Аҳдлашувчи олий томонлар шу мақсадлар-
га эришмоқ учун ҳамда халқларнинг мустам-
лакачилликни ва ирқчи хўшроқлиқка қарши
олиб борилаётган курашдаги одилона истан ва
орзуларини қўллаб-қувватламоқ учун бошқа
давлатлар билан ҳамкорлик қилажақлар.

IV МОДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифо-
қи Ҳиндистоннинг ишумласини сиёсатини
ҳурматлайди ҳамда бу сиёсат ялли тинчликни
ва халқаро ҳавфсизликни сазлаб қўлишининг
ҳамда ҳақондаги кескинликни юмшатишининг
мўҳим омил эканлигини яна бир марта таъ-
кидлайди.

Ҳиндистон Республикаси Совет Социали-
стик Республикалари Иттифонининг барча
халқлар билан дўстлик ва ҳамкорлигини му-
стаҳкамлаш йўлида ўтказиб келаятган тинч-
ликсеварлик сиёсатини ҳурматлайди.

(Давомн учинчи бетда).

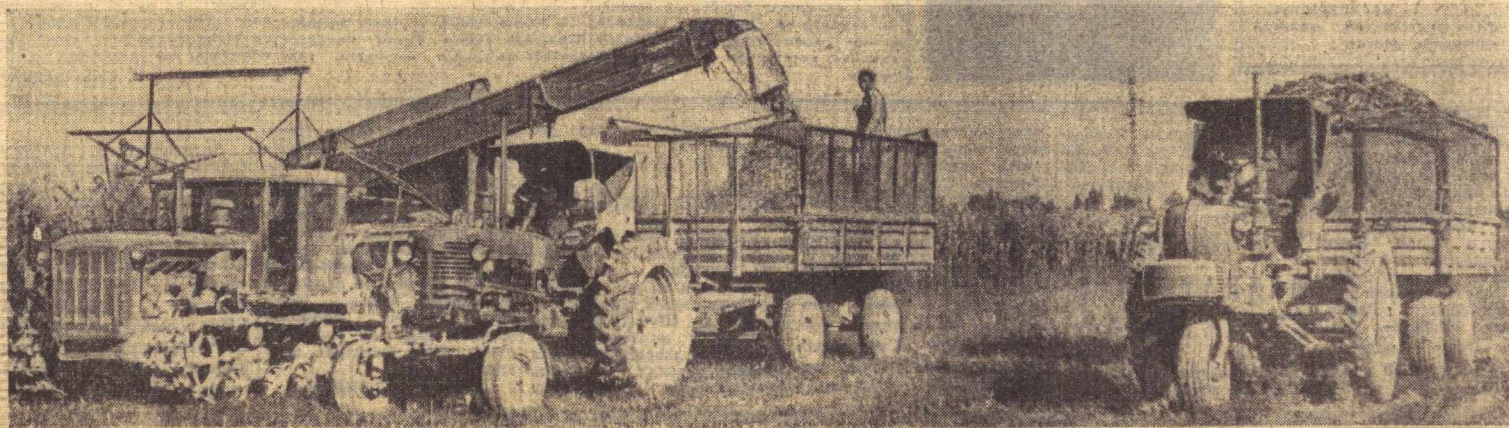
АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

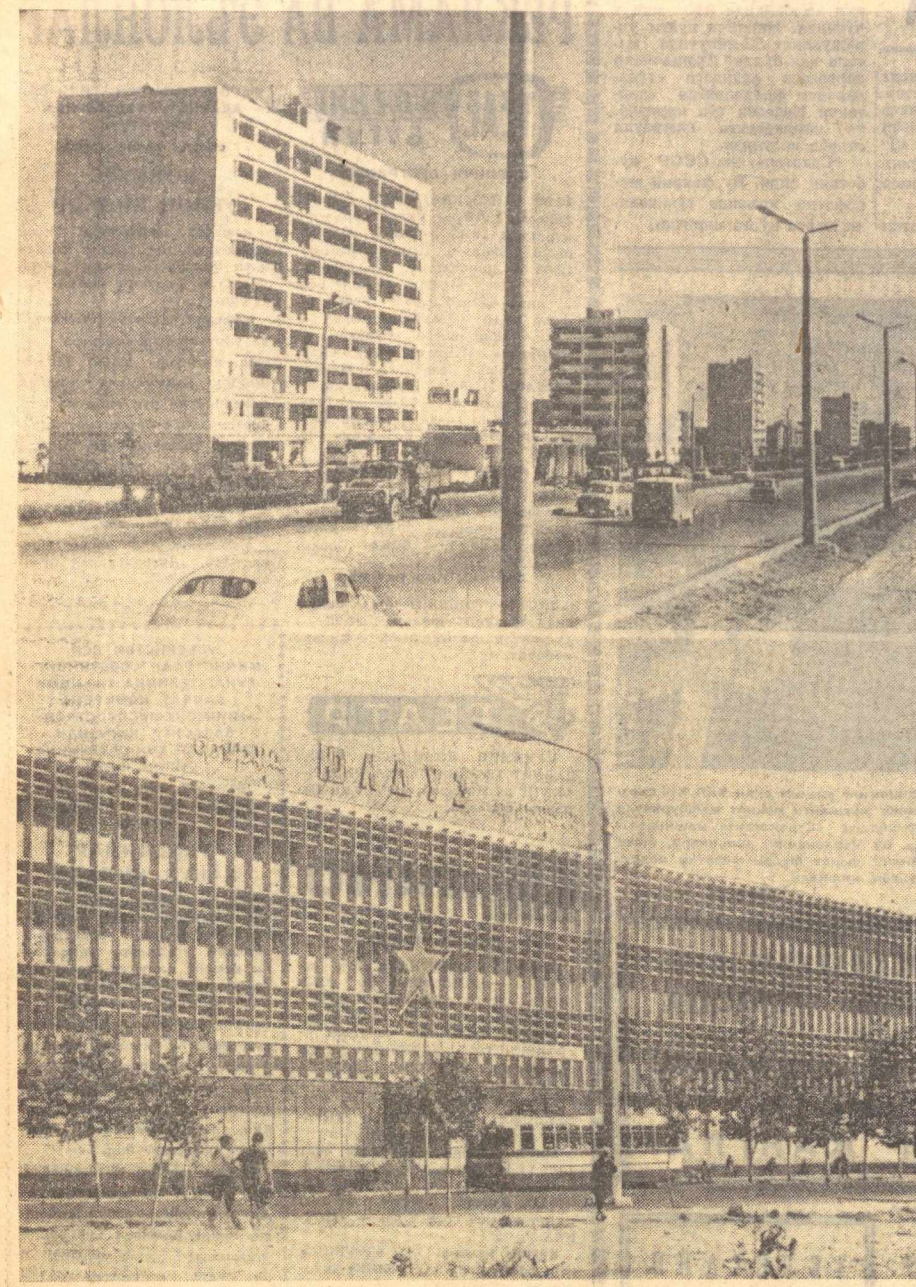
Андижон область партия комите-
тетининг буниқ ўтган пленуми КПСС
XXIV съезди қарорлари асосида бош-
лангич партия ташкилотларининг
фаолиятини янада яхшилаш чорала-
ри тўғрисида Ўзбекистон Компар-
тияси Марказий Комитети иккинчи

пленумининг қарори қандай ба-
жарилаётганини ҳақида область пар-
тия комитетининг иккинчи секретари
А. М. Илохтиннинг докладини му-
ҳомама қилди.

Муҳомама этилган масала юзаси-
дан тегишли қарор қабул қилинди.
(ҒАТАГ).

Хўжабод райондаги Димитров номли колхозда чорва моллар учун
кўллаб силос бостирилмоқда. Бу ишда комбайнчи Қодирмон Отановов,
тракторчи Уитам Абдуллаев, Маҳамат Комиллов, Мўминжон Абиев, Рашид-
бек Эшонов ўртоқлар айниқса ғайрат кўрсатиб ишлайлпти. Ҳозиргача 750
тонна сифатли силос бостирилди. Суратда: силос ўрни ва юклаш пая-
ти тасвирланган. Э. Жункулов фотоси.

ТОШКЕНТИМИЗ ЖАМОЛИ

Пойтахтимизнинг бугунги таърифи ўзгача! Янги-янги уй-жой, маданий-маиший бинолар, кўркем хибонлар, янги

дахалар унинг ҳуснига-ҳуси қўшмоқда. Қўли гул бунёдкорларимиз бир-бирдан гўзал ва мустаҳкам бинолар қўришяпти. Сиз бу суратларда «Марказ-4» кварталдаги янги уй-жой биноларини (юқорида) ва (пастда) «Юлдуз» фирмасининг янги биносини кўриб турибсиз.

И. Глауберзон фотолари.

ИШЛАР ҚАДАЙ, КИЧКИНТОЙ?

КИШЛОҚ КУНИ айниқса ёзда кўра эрта бошлабди. Ҳали тоғ отмасдан туриб-юқайдаги ишларни саранжомлаб, далага оширишди, салгинда иш баракалироқ бўлади...

Сен қуёш билан бирга уйғонасан. Кундузи сенинг ҳам ташвишларинг бор, кичкинтой, Катталарнинг ташвишлари қанчалик муҳим бўлса, сенинг ташвишларинг ҳам шунчалик муҳим. Бу — ҳам зарур, ҳам қийин ташвиш. Сен олам инир-чинирларини урганга бошлайсан.

Сен ҳар нарсани билиб олишга қизиқсан, янги-янги саволлар топиб, жавоб толасан. Уйларнинг, эрталарнинг, кунларнинг бор. Буларнинг бари сенинг учун муҳим, буларнинг бари сени билан беради, сени фидо қилади. Бу ишни танҳо ўзинг ундай олайсан...

Ота-онанг ишдалин лайтида сенга юриш-туришни ким ўргатади, ким сени мактабга тайёрлаб, дам олишингни кузатиб боради, сенинг тўғрида ким меҳрибончилик қилади? Албатта, болалар боғчасида. Ҳар бир кўлхозда болалар боғчаси албатта бўлиши керак. Маъсумий эмас, йил бўйи ишлайдиган боғча бўлиши керак. Буларнинг ҳаммаси сен учун, кичкинтой, сенинг тенгқурларинг учун, бизнинг эртаги ўринбосарларимиз, келажакдаги ерданчиларимиз учун. Ерданчиларимиз қандай кишилар бўлиб етишишига биз сира бефарқ қарай олаемиз. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети бугун оқтирб ойда «Республика» мактабига жамоат тарбиясининг аҳволи ва уни янада ривожлантириш тўғрисида махсус қарор қабул қилди. Бу қарорда хусусан кишлоқда болалар боғчалари ва яслилари шарт-шароити кенгайтириш кўзда тутилган.

Марказлаштирилган кўлхозлар болалар муассасалари раҳбарлик қилиш кўлхозлар болалар боғчалари кенгаши, халқ маорифи органлари ҳамда кишлоқ ҳўжалиги бошқармаси зиммасига юкланди. Марказлаштиришнинг афзаллиги нимада?

Мана К. Маркс номли кўлхозни кўринг. Янгинача бу ерда яқин-яқин болалар боғчаси бор эди. Эндликда кўлхознинг барча участкаларида болалар боғчаси очилган. Калинин номи, «Тошкент» кўлхозларида ва кўпгина бошқа кўлхозларда ҳам аҳвол шундай.

Ота-онанг ишдалин лайтида сенга юриш-туришни ким ўргатади, ким сени мактабга тайёрлаб, дам олишингни кузатиб боради, сенинг тўғрида ким меҳрибончилик қилади? Албатта, болалар боғчасида. Ҳар бир кўлхозда болалар боғчаси албатта бўлиши керак. Маъсумий эмас, йил бўйи ишлайдиган боғча бўлиши керак. Буларнинг ҳаммаси сен учун, кичкинтой, сенинг тенгқурларинг учун, бизнинг эртаги ўринбосарларимиз, келажакдаги ерданчиларимиз учун. Ерданчиларимиз қандай кишилар бўлиб етишишига биз сира бефарқ қарай олаемиз. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети бугун оқтирб ойда «Республика» мактабига жамоат тарбиясининг аҳволи ва уни янада ривожлантириш тўғрисида махсус қарор қабул қилди. Бу қарорда хусусан кишлоқда болалар боғчалари ва яслилари шарт-шароити кенгайтириш кўзда тутилган.

Марказлаштирилган кўлхозлар болалар муассасалари раҳбарлик қилиш кўлхозлар болалар боғчалари кенгаши, халқ маорифи органлари ҳамда кишлоқ ҳўжалиги бошқармаси зиммасига юкланди. Марказлаштиришнинг афзаллиги нимада?

Мана К. Маркс номли кўлхозни кўринг. Янгинача бу ерда яқин-яқин болалар боғчаси бор эди. Эндликда кўлхознинг барча участкаларида болалар боғчаси очилган. Калинин номи, «Тошкент» кўлхозларида ва кўпгина бошқа кўлхозларда ҳам аҳвол шундай.

Мана К. Маркс номли кўлхозни кўринг. Янгинача бу ерда яқин-яқин болалар боғчаси бор эди. Эндликда кўлхознинг барча участкаларида болалар боғчаси очилган. Калинин номи, «Тошкент» кўлхозларида ва кўпгина бошқа кўлхозларда ҳам аҳвол шундай.

Кутилганидан аъло

ШУНГА келишдик. Бу гал Фарғона областидаги Киров районида бўладиган бўлдим. Бу жойини тасодифан таллаганим йўқ. Бу жойини таллаганимга одислиги ҳам сабаб эмас. Расмий маълумотларда Киров райони ўртача даражада деб саналади. Албатта, мактабга тарбия масаласида ўртача даражада. Лекин расмий саноатлар келсак, улар кишини ҳайрон қолдиришарди. «Кировликлар кенгашларида ҳамма лозим-демаслигини афзал кўрадилар», «саволларга ҳеч нарсдан хабаримиз йўқ. Бошқалардан ўрганмоқчимиз, ўйлаб кўраемиз деб бир қилишди жавоб қайтаришди». Хуллас, кировликлар ўйлаб юришди. Ҳақиқатан, сўзинг том маъноси билан ўйлаб юришган бўлса яхши эди-ку. Борди-ю, бундай бўлмас-чи?

Ленинчи бўлимда очилган болалар боғчасига педагог Бахри-нисо Ғаниева раҳбарлик қилади. Бу боғча очилганига икки ой бўлди. Боғча хали тўла ниҳозланган ва комплектовланганча йўқ. Ленин бу ерда меҳрибон кишининг қўли борлиги ҳозирон сезилиб турибди. Болалар ухлайдиган жойлар озода, тартибли, болалар уйнайдиган қоналар кўнглига хуш келади. Ошхонада чиройли мебел қўйилган. Машгулот ўқитиладиган қоналар ҳам шундай. Ташқаридан бўлса дурадорларнинг қўли қўлга тегмайди: аримчоқ иссиқмода, чўмилиш учун бан ўрнатилмоқда, тўсиқ тайёрлашмоқда, майдончани жиҳозлашмоқда...

Марказлаштирилган кўлхозлар болалар боғчалари бир йиллик иш мобайнида гарчи кўлхозларнинг харажатлари маъсумий болалар боғчаларига сарфланганидан кўпайган бўлмас ҳам, марказлаштиришнинг катта афзалликлари кўрсатди. «Коммуна» кўлхозида марказлаштирилмасдан олдин мав-

маси болаларни тарбиялашдан асосий ишда бизни бир-биримизга қўйишардики, бизга ердан беради.

Ленинчи бўлимда очилган болалар боғчасига педагог Бахри-нисо Ғаниева раҳбарлик қилади. Бу боғча очилганига икки ой бўлди. Боғча хали тўла ниҳозланган ва комплектовланганча йўқ. Ленин бу ерда меҳрибон кишининг қўли борлиги ҳозирон сезилиб турибди. Болалар ухлайдиган жойлар озода, тартибли, болалар уйнайдиган қоналар кўнглига хуш келади. Ошхонада чиройли мебел қўйилган. Машгулот ўқитиладиган қоналар ҳам шундай. Ташқаридан бўлса дурадорларнинг қўли қўлга тегмайди: аримчоқ иссиқмода, чўмилиш учун бан ўрнатилмоқда, тўсиқ тайёрлашмоқда, майдончани жиҳозлашмоқда...

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ БИЛАН ҲИНДИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЎРТАСИДА ТИНЧЛИК, ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК ТЎҒРИСИДА ШАРТНОМА

(Боши биринчи бетда).

V МОДДА

Ялпи тинчлик ва хавфсизлигини таъминлашда катта аҳамиятга эришмоқ учун халқаро майдонда бир-бирлари билан ҳамкорлик қилишга катта аҳамият бериб, ҳар иккала давлатнинг манфаатларига тааллуқли халқаро проблемалар бўйича улар билан муносабатлар алоқа қилиб туражаклар, бундай алоқалар ва уларнинг раҳбар аربоблари ўртасида урчушулар ва фикрлашулар ўтказиш, ҳар иккала ҳукумат расмий делегацияларнинг ва махсус вакилларнинг визитларини ташкил этиш йўли билан ва дипломатик каналлар орқали амалга оширилади.

VI МОДДА

Ахдлашувчи олий томонлар ўз ўрталаридаги иқтисодий, илмий ва техникавий ҳамкорликка катта аҳамият бериб, шу соҳаларда ўзаро манфаатли ва ҳар томонлама ҳамкорлигини мустаҳкамлашни ва кенгайтиришни, шунингдек тенглик, ўзаро манфаатдорлик ва энг кўп қўлайли беришган миллат режими, принциплари асосида ўз ўрталарида савдо, транспорт ва алоқа соҳаларидаги ҳамкорлигини кенгайтиришни давом эттиряжаклар. Бунда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасида 1970 йил 26 декабрда тузилган савдо тизимида шартлиноб қўйилган иқтисодий ҳамкорлик билан мавжуд битимларга ва махсус битимларга риоя қилинади.

VII МОДДА

Ахдлашувчи олий томонлар фан, санъат, адабиёт, маориф, соғлиқни сақлаш, матбуот, радио, телевидение, кино, туризм ва спорт соҳаларида ўз ўрталаридаги алоқаларини ва ҳамкорлигини янада кенгайтиришга қўмаклашажаклар.

VIII МОДДА

Ҳар иккала мамлакат ўртасида вужудда келган традицион дўстликка мувофиқ ахдлашувчи олий томонларнинг ҳар бири, иккинчи томонга қарши қаратилган ҳеч қандай ҳарбий блокларга қаршилик билан бундай ҳарбий иттифоқларда қатнашмаслик ҳақида тантанали равишда баён қилади.

Ахдлашувчи олий томонларнинг ҳар бири иккинчи томонга қарши ҳар қандай агрессия қилишдан ўзини тийиб туриш ва ахдлашувчи олий томоннинг иккинчиси ҳарбий зарар етказиши мумкин бўлган бирор иш қилиниши учун ўз территориясидан фойдаланишга йўл қўймаслик мажбуриятини олади.

IX МОДДА

Ахдлашувчи олий томонларнинг ҳар бири иккинчи томон билан қўроқли можаброда қатнашадиган ҳар қандай иккинчи томонга бирор ердан беришдан ўзини тийиб туриш мажбуриятини олади. Топонлардан биронтасига ҳужум қилинса ёки у ҳужум хавфи остида қолса ахдлашувчи олий томонлар бундай хавфни йўқотиш ҳамда ўз мамлакатларининг тинчлиги ва хавфсизлигини таъминламоқ учун тегишли самарали чоралар кўриш мақсадида дарҳол бир-бирлари билан маслаҳатлашиб иш қўришга киришадилар.

X МОДДА

Ахдлашувчи олий томонларнинг ҳар бири бир ёки ундан кўпроқ давлатга нисбатан ушбу шартномага тўғри келмайдиган ишончли ёки ошқора бирор мажбуриятни ўз зиммасига олмайд деб таънавали равишда айтди. Сўнгра ахдлашувчи олий томонларнинг ҳар бири бошқа ҳар қандай давлатга ёки давлатларга нисбатан иккинчи томонга ҳарбий зарар етказиши мумкин бўлган мажбуриятни бўқдигани ва ҳеч қандай мажбуриятни ўз зиммасига олмаслигини айтди.

XI МОДДА

Ушбу Шартнома йигирма йил муддатга тузилди ва ахдлашувчи олий томонлардан бири Шартноманинг харақатини тўхтатишни истаганлигини айтиб ахдлашувчи иккинчи олий томонни Шартноманинг амал қилиш муддати тугашидан 12 ой олдин хабарлар қилмас ва ҳолда Шартноманинг муддати кейинги беш йилга даврга ўз-ўзидан узайтиралаверади.

Шартнома ратификация қилинмоғи керак ва ратификация ёрлиқлари афробишланган нундан бошлаб кучга кириди. Ратификация ёрлиқлари ушбу Шартнома имзоланганидан кейин бир ой ичида Москвада айробишланади.

XII МОДДА

Ушбу Шартноманинг ҳар бир моддасини ёки моддаларини талқин этишда ахдлашувчи олий томонлар ўртасида пайдо бўлиб қолшиши мумкин бўлган ҳар қандай нелишмовчиликлар икки томоннинг иштироки билан бир-бирини ҳурматлаш ва тушуниш руҳида тинч воситалар билан ҳал этилажак.

Мазкур ваколатли вакиллар ушбу Шартномани рус, ҳинди ва инглиз тилларида имзоладилар, ҳамма текстлари баб-баравар кучга эга бўлган ушбу Шартномани, ўз муҳраларини бо-сиб мустаҳкамладилар.

1971 йил 9 августда Нью-Делида тузилди.

Совет Социалистик Республикалари Итти-
фоқи номидан
ташқи ишлар министри.
А. ГРОМИКО,
СВАРАН СИНГХ,
ташқи ишлар министри.

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШМОҚДАЛАР

Чет мамлакатлар билан дўст-лик ва маданий алоқа совет жа-миятлари иттифоқининг тақди-фиға бироан мамлакатимизга келган АҚШ негр жамоатчи-лиги вакиллари делегацияси Ўз-бекистон бўйлаб саяҳат қилди. «Афро-америкэн» газета бир-лашмаси бошқармасининг аъзо-си Жорж Морфи делегацияга бошчилиқ қилади.

АҚШ негр жамоатчилиги-нинг вакиллари Тошкент ҳаёти билан танишдилар. Самарқанд-да, Мирзачўлда бўлидилар.

9 августда Ўзбекистон ССР Олий Совети. Президиумининг Секретари Х.М. Пулатова де-легацияни қабул қилди. Меҳ-монлар ўша кунгича чет мамла-катлар билан дўстлик ва мада-ний алоқа Ўзбекистон жамий-тининг активлари билан учраш-дилар. (ЎЗТА).

Эксперимент

БУ МУАССАСА Андижон обла-стида халқ маорифи бў-лими ва обла-сти партия коми-тетини томонидан Андижон рай-онига тақдир этилган эди. Бу — марказлаштирилган кўлхоз-лараро мактабга тарбия му-ассасаларининг иши эди. Кўл-хоз болалар боғчаларининг йил бўйи ишлаб туриши, бу боғча-ларда таълим-тарбия фаолияти-ни ва болаларни мактабга я-тишироқ, тайёрлаш вазифасини ҳал этишининг энг маъқул йўли деб андижонликлар болалар боғчасининг худди ана шу фор-масини танлаб олишди. Бу энг самарали бўлиб чиқди.

Эксперимент биз «актив ва пасив» деб гапирадиган нарсаси-ни, ҳар бир ҳўжалиқнинг ало-ҳида-алоҳида эҳтиёжи ва им-кониятларини, хуллас молли-кани ишлардан биноларни жи-ҳозлаш ва кадрлардан тортиб, ҳар бир боғчага тўғри келадиган ўйинчоқлар миқдорига майда-чўйда нарсаларни аниқлаб олиш муҳим эди. Экспериментнинг моҳияти райондаги барча кол-хозлар томонидан, шунингдек ҳўжалик ва бошқарув органла-рига ақратилганда мактабга тарбия марказлаштирилган иб-ро-рат эди. Бунинг учун намуна қилиб давлат бюджетидан мак-табга тарбия муассасалари олиниди. Бу масалалар билан андижон кенгаш шугулланди. Бу

и, ҳар бир ҳўжалиқнинг ало-ҳида-алоҳида эҳтиёжи ва им-кониятларини, хуллас молли-кани ишлардан биноларни жи-ҳозлаш ва кадрлардан тортиб, ҳар бир боғчага тўғри келадиган ўйинчоқлар миқдорига майда-чўйда нарсаларни аниқлаб олиш муҳим эди. Экспериментнинг моҳияти райондаги барча кол-хозлар томонидан, шунингдек ҳўжалик ва бошқарув органла-рига ақратилганда мактабга тарбия марказлаштирилган иб-ро-рат эди. Бунинг учун намуна қилиб давлат бюджетидан мак-табга тарбия муассасалари олиниди. Бу масалалар билан андижон кенгаш шугулланди. Бу

и, ҳар бир ҳўжалиқнинг ало-ҳида-алоҳида эҳтиёжи ва им-кониятларини, хуллас молли-кани ишлардан биноларни жи-ҳозлаш ва кадрлардан тортиб, ҳар бир боғчага тўғри келадиган ўйинчоқлар миқдорига майда-чўйда нарсаларни аниқлаб олиш муҳим эди. Экспериментнинг моҳияти райондаги барча кол-хозлар томонидан, шунингдек ҳўжалик ва бошқарув органла-рига ақратилганда мактабга тарбия марказлаштирилган иб-ро-рат эди. Бунинг учун намуна қилиб давлат бюджетидан мак-табга тарбия муассасалари олиниди. Бу масалалар билан андижон кенгаш шугулланди. Бу

и, ҳар бир ҳўжалиқнинг ало-ҳида-алоҳида эҳтиёжи ва им-кониятларини, хуллас молли-кани ишлардан биноларни жи-ҳозлаш ва кадрлардан тортиб, ҳар бир боғчага тўғри келадиган ўйинчоқлар миқдорига майда-чўйда нарсаларни аниқлаб олиш муҳим эди. Экспериментнинг моҳияти райондаги барча кол-хозлар томонидан, шунингдек ҳўжалик ва бошқарув органла-рига ақратилганда мактабга тарбия марказлаштирилган иб-ро-рат эди. Бунинг учун намуна қилиб давлат бюджетидан мак-табга тарбия муассасалари олиниди. Бу масалалар билан андижон кенгаш шугулланди. Бу

Ҳамиша шундай бўлсин!

МЕНГА афсонага ўхшаб ту-зилган бир воқеани айтиб беришди. Фарғона обла-сти партия комитети секретари-дан бири иш билан гўя банд бў-лишига қарамай, ҳатто тунда, ҳам район халқ маориф бўлим-ларининг мудирларига тинчлик бермайдилар. Уларга қўнғироқ қи-либ районларда болалар боғ-чалари ва яслиларини ташкил этиш қандай бораётганини ўчун жавоб беришларини талаб қилди. тарбиячи кадрлар тай-ёрлаш билан қинадики, нуқсон-лар ва сўхашлик учун улар-ни қовуради, методика масала-ларида баҳалашди, маслаҳатла-шади, маслаҳатлар беради. Унинг ўзи гоҳида бўлжак боғча учун биро ёки ана шу боғчага сарфлаш учун маблаг қидиради, ҳатто эртага берила-диган оқдатининг меносигача барча майда-чўйдан суршти-риб туради.

Буларики ҳаммаси кишини қувонтиради, албатта. Лекин мактабнинг, янгиини бошла-ниб келадиган катта иш давлат аҳамиятига эга муҳим иш экан-лигини асло унутмаслик керак.

А. ДОРОШЕВА,
«Правда Востока» газе-та-сининг махсус мухбири.

Андижон — Фарғона.
«Правда Востока», 1971 йил 8 август.

